

Kittilän kunnan lausunto Lapin Liitolle Lapin liikennestrategiasta 2050

Khall 23.09.2024 § 334
474/08.00.00/2024

Valmistelija

vs.hallintojohtaja Katja Kaunismaa, puh. 0400 356 431 ja kunnanjohtaja
Timo Kurula, puh. 040 595 7597

Lapin liitossa on valmistunut Lapin liikennestrategia 2050 -luonnos. Kyseisellä strategialla pyritään vastaamaan erityisesti muuttuneseen geopoliittiseen tilanteeseen ja muihin globaaleihin ilmiöihin, jotka ovat vaikuttaneet Lapin asemaan sekä valtakunnallisesti, että pohjoisen turvallisuuden, huoltovarmuuden ja sotilaallisen liikkuvuuden näkökulmista.

Työssä laaditaan kokonaisvaltainen ja kattava näkemys Lapin tulevaisuuden liikennejärjestelmästä vuodelle 2050. Pitkän aikavälin strategian lisäksi hankkeessa muodostetaan lyhyemmän aikavälin strategia liikennejärjestelmän kehittämisestä vuodelle 2036 sekä liikennejärjestelmäselvitys Lapin maakuntakaavoituksen 2050 tueksi. Lapin maakunnallinen liikennejärjestelmätyöryhmä on toiminut työssä ohjausryhmänä. Asiantuntijana on toiminut Sitowise Oy.

Lapin liitto pyytää lausuntoa strategialuonnoksesta 24.9.2024 mennessä.

Kittilän kunta lausuu seuraavaa:

Lapin maakunnallisen liikennestrategian tarkoituksena tulisi olla tiivistää maakunnan näkökulmasta keskeiset toimet eri suunnittelutasoilla ja tunnistaa liikennejärjestelmään vaikuttavat kehityssuunnat ja muutokset. Tämä edellyttää myös paikallisen tason näkökulmien ja tarpeiden huomioimista. Liikennestrategian visiona on tuottaa elinvoimaa, kilpailukykyä ja toimintavarmuutta koko läntiselle Euroopalle.

Toimenpideohjelma 2036:

Raideliikenteen osalta Kolarin radan sähköistäminen ja ratayhteys Kiiruna-Kolari-Kittilä-Sodankylä-Rovaniemi oli priorisoitu toimenpideohjelmassa 2036 kärkitoimenpiteisiin. Toteamme, että tämä tukee edellä mainitun vision toteutumista pitkällä aikajänteellä.

Toimenpideohjelmassa on esitetty, että edistettäisiin kantatie 79 Rovaniemi (Sinettä) – Meltaus tieluokituksen muutosta seututieksi. Tieluokituksen pudottaminen kaksinumeroisesta tiestä kolminumeroiseksi seututieksi on jyrkässä ristiriidassa Kittilän kunnan elinvoiman ja elinkeinopolitiikan sekä saavutettavuuden näkökulmasta. Emme hyväksy kirjausta ”*kantatie 79 Rovaniemi (Sinettä) – Meltaus välillä seututieksi*”. Esitämme, että tie tulee säilyttää kantatienä.

Sen sijaan seututien 934 Rovaniemi – Meltaus muuttaminen kantatieksi on tarpeellinen kehittämis- ja parantamistoimenpide. Se palvelisi tavaraliikenteen ja matkailun tarpeita samoin kuin kantatien 80 Sodankylä-Kittilä-Kolari nostaminen valtatieksi.

Huomautamme, että Levi-Köngäs-Pokka-Inari (st 955-956) toimenpideselvitys on jo nyt käynnissä, sisältyen Väyläviraston ohjelmiin. Selvityksen mukaiset toimenpiteet ja suunnitelmat tulee saada välittömästi eteenpäin, koska tiellä on selkeä merkitys huoltovarmuuden ja puolustusvoimien harjoitustoiminnan kannalta. Tällä hetkellä elintarvikelogistiikka on käytännössä nelostien varassa pohjoisinta Lappia

ajatellen. Merkitys korostuu myös poikkeusolojen osalta. Kiirehdimme tien perusparannuksen käynnistämisen saattamista toimenpideohjelmiin nyt, koska tie on käytännössä lyhyin maantiereitti Norjan Jäämereltä Lapin kautta Ruotsiin ja Eurooppaan. Tie palvelee myös kansainvälistä linja-automatkatilua ja alueella liikkuvia lentomatkatilijoita, jotka voivat hyödyntää kahta kansainvälistä lentoasemaa Ivalossa ja Kittilässä. Autoillen tapahtuva kiertomatkatilua kohdentuu suurelta osin lumettomaan aikaan, jolloin sen aluetaloudellinen vaikutus matkailun pääsesongin ulkopuolella korostuu. Tämä luo seututien 955 – 956 välittömään läheisyyteen uutta matkailuliikennetoimintaa, ja vaikutusten arvioinnissa onkin syytä huomioida sekä ekologinen, sosiaalinen että taloudellinen kestävyys. St 955 ja 956 tieluokituksen muuttaminen kantatieksi ja tähän liittyvien toimenpiteiden toteuttaminen välittömästi tulee kirjata Liikennestrategiaan.

Joukkoliikenteen kehittämisen toimenpiteiden toteuttaminen tulisi saada nopeasti alkuun turvaamaan alueen sisäisen liikkumisen edellytykset ja mahdollistamaan sujuvat matkakäytöt alueella.

Toimenpideohjelma 2050

Seututien 955 Köngäs – Inari muuttaminen kantatieksi on esitetty toimenpideohjelmassa 2050. Edellä esiin tuoduilla perusteilla esitämme tien edistämistä ja ottamista toimenpideohjelmiin jo aikaisemmassa vaiheessa. Tieluokituksen nostolle ja siitä seuraavien toimenpiteiden toteutukselle on jo olemassa perusteet. Lisäksi Väyläviraston julkaisussa 7/2023 (Liikennestrategia s.11) st 955 on merkitty ehdotuksena kantatieksi.

Lentoasemien ja lentoliikenteen osalta Kittilän lentoaseman palvelukapasiteetin ja lentoasemainfrastruktuurin tulee pystyä vastaamaan kansainvälisen ja kotimaisen lentoliikenteen kasvuun ja ympärivuotisen lentoliikenteen kehittämiseen.

Maakunnan edun ajaminen on luonnollisesti Lapin liiton tavoite. Edistämällä Kittilän kunnan lausunnossa esille tuotua ja aikaistamalla toimenpideohjelmissa mainittuja kuntamme alueen tiehankkeita turvataan huoltovarmuutta, saavutettavuutta ja matkailun myönteistä kehitystä sekä Lapin liikennestrategian tavoitteiden toteutumista. Tuomme esille myös Köngäs – Tepasto (Ounasjoen tie 956) tien pikaisen perusparantamisen tarpeen. Tie on huonokuntoinen ja vaarallinen soratie.

Esittelijä	Kunnanjohtaja Kurula Timo
Päätösehdotus	Kunnanhallitus päättää antaa edellä selostetun lausunnon Lapin liikennestrategiasta 2050. Pöytäkirja tarkastetaan kokouksessa tämän pykälän osalta.
Päätös	Selostusosassa esille tuodun lisäksi kunnanhallitus esittää, että tie 955 nostetaan kärkitoimenpiteiden joukkoon jo nyt. Toimenpiteiden saattamista liikkeelle tukee myös Saamelaiskäräjät, koska tie 955 on tärkein yhteysreitti saamelaisalueiden välillä. Enontekiön lentokentän käyttöä Kittilän kentän varalaskupaikkana tukee myös Tepaston tieyhteys, joka tulisi tästä syystä peruskorjata. Kunnanhallitus päättää antaa edellä selostetun lausunnon Lapin liikennestrategiasta 2050 täydennettynä kokouksessa esille nostetuilla asioilla. Pöytäkirja tarkastettiin tämän asian osalta kokouksessa.

